

21.

Licence SW a právo. Vyjmenuj a popiš SW licence. Licence Creative Commons. Informační právo. Autorské právo osobní/majetkové.

Softwarová licence

- Oprávnění využívat určitý SW produkt - nekupujeme přímo SW, program samotný zůstává majetkem autora (výrobce)
- Právo využívat SW je stvrzeno licenční smlouvou
- Zabývá se tím zákon 121/2000 Sb
- Uvádí ji autor nebo distributor

Licenční smlouva

- obsahuje omezené právo užití – časově, pro určitý stát, na určitá zařízení, za určitou sumu, ...

Kategorie dělení licencí

- **Svobodná**
  - o BSD licence – volné šíření, uvedení autora
  - o GNU/GPL – nejpopulárnější, odvozená díla dostupná pod toutéž licencí, musí být šířen i zdrojový kód
- **Komerční**
  - o Je definována autorem nebo distributorem
  - o To je to co zaškrtaváme když instalujeme SW (většina uživatelů to nechte, protože jsou hodně obsáhlé)
  - o Licenci se říká ELUA
- **Proprietární**
  - o Je označení pro vše ostatní kromě svobodné licence
  - o Patří sem komerční SW u kterého nešíříme zdrojový kód

Typy SW

- OEM SW – vázaný na HW
- Freeware – právo užívat SW zdarma
- Trial – období pro vyzkoušení SW
- Demo – oseká verze SW
- Shareware – funkcionality SW omezena

Výhradní/nevýhradní licence

- Výhradní – můžeme SW využívat jen my
- Nevýhradní – můžou využívat i třetí osoby

Creative commons

- Soubor veřejných licencí, přinášející nové možnosti v publikování děl
- Jejich prostřednictvím nabízí autor neurčitému počtu uživatelů licenční smlouvu
- Typy:
  - CC 0 – nejširší možné užití díla (i bez uvedení autora)
  - CC BY – pouze uvedení autora
  - CC BY-ND – uvedení autora + nedělat odvozeniny
  - CC BY-SA – uvedení autora a sdílet tak jak to je
  - CC BY-NC – uvedení autora, šíření pro nekomerční účely, zákaz modifikací
  - Můžeme je navzájem kombinovat

Autorské právo

- Zabývá se právními vztahy uživatelů a tvůrců
- Je součástí duševního vlastnictví
- Práva lze rozdělit na osobnostní a majetková
- **Osobnostní právo**
  - Poskytuje autorovi právo na zveřejnění díla, nedotknutelnost svého díla, autorský dohled, postmortální ochranu
- **Majetkové právo**
  - poskytuje autorovi právo na rozmnožování, rozšiřování, pronájem, půjčování, vystavování a sdělování díla
  - právo na odměnu při prodeji originálu
  - právo na odměnu v souvislosti s rozmnožováním díla

Vznik autorských práv

- Právo vzniká když je dílo objektivně rozpoznatelné

Informační právo

- právo se nerušeně informovat z obecně přístupných pramenů